

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknel minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyitlőterben minden garmond sor 80 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Ferényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor
negyedévre 2.50 kor.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknel minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy dísz-
betűkkel, vagy keretelt hirdetések
térmeték szerint egy negyszög centim,
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknel ár-
kedvezmény.

Kisiparosok érdeke.

-- jul. 20.

Minduntalan felhangzik a pa-
nasz, hogy pang a kisipar, tönkre
megy a nagy versenyben az or-
szág egyik legerősebb oszlopa, a
kisiparosság.

A panaszok egy része a
gyári versenynek, másik része a
szociáldemokraták elveit valló s
napról-napra fokozottabb igénye-
ket támasztó segéd munkások bér-
emelési törekvéseinek tulajdonítja
a bajt.

De igen sokan az általáno-
san rossz közgazdasági helyzetet
s magának a kisiparos osztálynak
saját érdekeivel vajmi keveset
törődő magatartását vélik az ál-
datlan helyzet kuforrásául.

Szerintünk mindenik véleke-
dés jogosult s feltétlen igazsá-
gokon alapul. Közgazdasági hely-
zetünk tényleg rossz. Hitelünk a
külföld előtt a kereskedelmi téren
mozgó apró és semmi anyagi vagy
erkölcsi alappal nem bíró kétes
existenciák tulszaporodottsága
folytán erősen megingott. A pénz
idebent drága, az áru értéke
eszköken, míg az anyagé emelke-
dik. A furfang és a mások zsir-
ján való élőködés és rohamos
meggazdagodási vágy generációt
nevelt magának. A jelennek él
aki csak fölbirja venni az élet
háremezején a küzdelmet. Szolid-
ság, lelkiismeretesség a villamos

erővel rohanó idők gyermekei
előtt leltári tárggyá vagy
lexikális fogalmakká váltak. Aki
érzi, hogy csak némileg is erő-
sebb a szomszédjánál, hát való-
sággal utazik rá. Az ököljog nem
természetben ugyan, de szellemi
tekintetben és közérköcsi éle-
tünkben ugyszólván virágkorát
éli.

Nem jól van pedig ez így.

A dolgok mai folyásán és el-
romlottágán azonban sem szo-
fizmákkal, sem mélabus kesergé-
sekkel vagy erkölcsi leckék tar-
tásával nem fogunk segíthetni.

Itt tenni kell, még pedig
gyorsan, okosan és fáradsámat
nem ismerő energiával. A kis-
iparos osztályt nem szabad be-
engedni sem a tulzó szociálmusz,
sem a gyáripar moloch karjaiba.
Ezekre az emberekre magyaror-
szágnak éppen olyan szüksége
van, mint a kisbirtokos osztályra,
melynek megmentésén kormá-
nyunk éppen most fáradozik üdvös
reformokat hozó új törvényjavas-
latok által.

Hogy azonban a kisiparos
osztály ma még meglevő erejét
s fejlettségét a nagy közönség
előtt is bebizonyíthassa, mindenek
előtt neki magának kell tömörül-
nie és addig is míg egyesült
erejével eredményekhez juthat,
iparkodnia kell arra, hogy talen-
tuma ne legyen rejtett kincs, de

nagyon is nyilvánvalóvá tétessék
a fogyasztók előtt.

A kultuszkormány, — noha
ez szorosán véve nem az ő ha-
táskörébe tartozik, — a közérdek
szempontjából s a közéletből le-
szűrődött tapasztalatok nyomán
igen nagy összeget fordított ez
évben is az iparostanonc iskolák
fentartására, kitünő előmenetelű
tanulók jutalmazására s ösztön-
díjakra, melyekkel a szakmájuk-
ban lehető legtökéletesebb ki-
képzésre törekvő ifjak az ipari
tekintetben fejlettebb külállamok-
ban elsőrendű erőkké képezhetik
ki magukat; úgy hogy ha van
nálunk pl. minta kisgazdaság, le-
het ezen a nyomon minta kisipari
műhely is. Ezeket kívül nagy
gondja van a kormánynak a
kisipari termékek kiállítására, is-
mertetése terén kifejtett tevé-
kenységre. Az ipartestületek egyi-
két sem utasítja el a kormány
üres kézzel, ha e tekintben és
tagjainak produktumát a nagy
közönség elé hozni szándékozó
tervvel fordul hozzá segítségért.

Hatalmas támaszai a kisipari
fejlesztésnek a kereskedelmi és
iparkamarák is. Ezek közt is első
helyen áll a kassai, melynek
kerületébe Sátoraljaujhely városa
is tartozik. Kétségtelen, hogy ha
a helyi ipartestület a kamarához
fordul közérdekű kérelmével:
annak teljesítését bizonyosra ve-
heti.

Egy hónap választ el még
bennünket Szent István király
napjától, — a nagy nemzeti ün-
neptől. E napon Ujhelyben leg-
alább 8—10 ezer idegen fordul
meg. Nem gondolná-e a sátor-
aljaujhelyi általános ipartestület
vezetősége, hogy e nemzeti ün-
nepet a maga részéről úgy ülhetné
meg legméltóbban, ha kisipari
munkakiállítást rendezne valahol
a város középpontján, utba eső,
könnyen hozzáférhető helyen?
Hát az ujhelyi iparostanonc iskola
tantestülete nem gondolná-e, hogy
vakációja alatt akkor töltené
napjait önmagához legméltóbban,
ha mentől előbb értekezletre
gyűlne s iparkodna e kiállítás
előkészítése és ügyes elrendezése
tárgyában a legszélesebb körű
tevékenységet megkezdeni!?

Egy ilyen kiállításra fordított
kiadások fényesen jövedelmező
tökét képeznének. Az anyagiakról
nincs mit aggódni. Kormány és
iparkamara, érdeklődő nagy kö-
zönség és jótévők biztosan fe-
deznék a kiadásokat, az erkölcsi
eredmény pedig meg mutatná egy
csalhatatlan fokmérő bizonyos-
ságával, ennek a mi városunkbeli
kisiparos osztálynak életképességi
fokozatát.

Még egy hónap van, — még
van idő a oseekvésre. Nem a
siránkozók, hanem a dolgozók
érdemesek a jutalomra!

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

A Magoshegy.

(Ujhely régi fekvése. — Képzés és festői
földrajzi helyzete. — Kutak sorakozása. — A
Magoshegy jelentősége. — Elhanyagolt ösvé-
nyek. — Az ötös hegyecsoport. — Kilátás a te-
től. — Tanulások. — Cholnoky dr. nézete.)

A Zemplén számára írta:
Dr. Czirbusz Géza.

A modern Ujhely a Magoshegy
lejtőjén mentében és hosszában ter-
jeszkedik. Lehet, hogy a XII. szá-
zadban a Vár- és a Sátorhegy voltak
városunknak hegytámasztékai s a vá-
ros e hegyek lejtőjén a Vár- és Sátor-
hegy védelme alatt s a Némahegy,
Somlyód és Bányahégy közötti be-
öblösödés hátterében terjedett. A várra
szükség lehetett a XIII. századtól
kezdve, mert a Várhegy kúpalakja
miatt legalkalmasabb volt várépítésre;
onnan legjobban volt látható a sá-
rospataki vár is, mi fontos körül-
mény a várak védelmi rendszerében;
a beöblösödés pedig földmívelésre, le-
geltetésre való térség, ahonnan leg-
könnyebben juthattak a Ronyva és
Bodrog partjához s a longi erdőbe,
mindazáltal én ezt a Sátorhegy alatti
fekvést erősen megkétlem; 1. mert
ennek a hegynek csupán a Magos-

hegy felől nézve van sátoros alakja;
2. mert szinte hihetetlen, hogy a XII.
és XIII. századbeli magyarok a Néma-,
Sátor- és Várhegy közötti dombokra
telepedtek volna, amikor ott terült a
síkság, a marhatenyésztésre való
pompás rónaság; 3. mert a sátoralja
lakos jelzőt a lakás minőségére, ma-
gára a sátorra, nem a Sátorhegyre
kell érteni. Még a XIII., sőt a XIV.
században is volt elég sátoralja köz-
sége az országnak. — Ujhely sem
kezdhetne mindjárt kőházakkal, kő-
templommal. Ha igen, tessék régé-
szeti ásatásokkal beigazolni, hol vol-
tak a XIII. századbeli kőtemplom és
kőből felépített város a Néma-, Vár-
és Sátorhegy között? . . .

Hogy magosalja Ujhelynek fekvése
impraktikus és középkorias, azt
hullámvonalban emelkedő és leszálló
főútcaja, meredeken lefutó Rákóczi- és
Palota-utcai s a Magoshegyre kapas-
zkodó sikátorai bizonyítják, melyeken
záporosó alkalmával és tavaszi olva-
daskor ugyancsak lezudul az áradat
éppen a főútca. Mindazonáltal festői-
nek kell mondanunk városunk fekvé-
sét, amit kivált Borsi felől nézve
megszokott bámulni az idegen. Onnan
látni a Magosnak ötös hegyecsoport-
ját a legszebben, onnan tűnik szem-
ünkbe a városnak majdnem 3 kilo-

méteres hossza s mivel Ujhely az
országut melletti települések közé
tartozik, onnan megérhető Ujhely
kereskedelmi jelentősége is, mert mint
az Alföld északi határőrözője, a déli,
keleti és északi vasutvonalak keresz-
tező pontjának városa. Még pedig
egyre fejlődő, haladó és szépülő vá-
rosa. Ki 30 évvel ezelőtt látta, rá sem
ismer a régi ütött-kopott, hepehupás
grádics-szerű városra többé.

Utcainak a Ronyvapaták felé fo-
kokban való lejtését, — minek kö-
vetkeztében a főutca nyugati járdája
sok helyen 2—3 méterrel magasab-
ban fekszik a szemközti járda szín-
vonala felett, — a Magoshegy okoz-
za, melynek keleti oldalára építették
a várost bizonyára a szántóföldek ki-
mélése okából s a Ronyvának kiön-
tése miatt. Az a Magoshegy szabja
ki tehát a város külsejét, szép szce-
nériáját, erdeinek és szőlőinek köszöni
jó levegőjét, minek tisztításához je-
lentékenyen hozzájárul a Ronyván
horpadékba lecsapó északi szél; a
Magoshegy saját szerű alkotásának és
trachyt-anyagának kell felróni továbbá
vizben, kutakban való szegénységét;
másfelől a legjobb ivóviznek a hegy-
lába körül való keleti sorakozását,
mi szintén fontos ok lehetett a lete-
lepedésnél, a városnak a Magoshegy

lábára való építkezésénél.

Azért érdemes ujhelyi embernek
a Magoshegyre menni, növénygazdag-
ságában gyönyörködni, annak geolo-
giai multjára néha-néha ügyet vetni
s az ide vetődött idegeneket is ha-
zánk ez érdekes pontjára figyelmez-
tetni. Csak az a baj, hogy észak fe-
lől, a Torzsás felől igen sokáig tartó,
nyugatól a Zsolyomka felől az utta-
lan erdőkon keresztül bizonytalan, az
ungvári pincék mellől pedig fásasztó
a felmenetel, kivált az utolsó 100 m.
uti részlet valóságos havasi kapas-
kodásra emlékezteti az embert a hasig
erő harasztban és fejünk felett össze-
esapó bokorzatban.

Nem tudom, miért nem gondol-
zák a Magoshegyre felvezető, elgyö-
pösödött s elbokrosodott ösvényeket?
miért nem tessik hozzáférhetővé e szép
hegyecsoportot ujhelyieknek és turisták-
nak? Igen is azoknak, mert ilyenek is
megfordulnak tetején évről-évre.

Én egyik jólelkű diákkal,
Szépkutival, később dr. Cholnoky
Jenő egyetemi tanár ural jártam be
lejtőt s ennek a bejárásnak eredmé-
nyét közlöm, mivel dr. Cholnoky pro-
fesszor ur, ki nem rég járt az étna-
vulkanon, egészen új prospektust nyi-
tott a Magos hegyecsoport eredetére
vonatkozólag.

Vizvezeték,
központi fűtés,
csatornázás,

ERDÉLYI HENRIK

egészségügyi technikus műszaki irodája

Sátoraljaujhely, Kossuth-utca 169. sz.

fürdőszoba,
szivattyus kutak,
mosdó, closet
berendezések.

Villamos világítás, erőátviteli telepek. Tervet és költségvetést kívánatra készítetek.

— jul. 20.

Vizsgálat a városnál. A Sátoraljaújhely városánál nagy alapossággal s már napok óta folyó vizsgálat mind érdekesebb részleteket hoz felszínre. Mielőtt ezekre kiterjeszkednénk, ki kell jelentenünk, hogy ez ügygyel kapcsolatosan lapunk legutóbbi számában „Legújabb” cím alatt leadott tudósításunkban téves telefon értesítés folytán egy sajnálatos tévedés csuszott be, amelyet ezenel rektifikálunk. A főispán ugyanis nem Székely Elek polgármestert, hanem Hell Jenő városi tanácsost függesztette fel állásától. Ez különben a közlemény tenorjából is kivehető volt a dolgokkal ismerősök által, mert tudósításunk kifejezetten jelezte, hogy a felfüggesztés az iparhatósági ügyek kezelése körül tapasztalt szabálytalanságok miatt történt. Mivel pedig ez ügyek referense Hell Jenő tanácsos, a felfüggesztő rendelet őt illeti s a polgármestert e tekintetben mulasztás nem terheli. — Újabb esemény a vizsgálat során, hogy a főispán Gáthy Géza városi közigazgatási gyakornok ellen, szintén az iparügyek kezelése körül tapasztalt szabálytalanságok miatt, elrendelte a fegyelmi vizsgálatot. A főispán azonkívül vizsgálatot tartott György Henrik belügyminiszteri számtanácsossal együtt a városi pénztárban, hol az ügykezelést teljesen rendben találták, továbbá vizsgálatot folytatott a rendőrségen, hol a tapasztalt rend felett Schmidt Lajos rendőrkapitánynak megelégedését fejezte ki. — A 10 napon át tartó vizsgálat alatt megvizsgálták még a számvédelmet, polgármesteri s egyéb hivatalokat, ezen vizsgálatok eredményével szintén meg fogjuk ismertetni olvasóközönségünket.

Felhívás a sátoraljaújhelyi háztulajdonosokhoz. Tekintettel a magánházakba szolgáló vízvezeték berendezések és munkálatok drágaságára, abból a célból, hogy a szükséglet gazdaságosabban ellátható legyen, felkérem a t. háztulajdonos urakat, hogy a célhoz vezető teendőket megbeszélése végett e hó 21-én d. u. 4 órakor a „Vadászkürt” nyári éttermében megjelenni sziveskedjenek: Több háztulajdonos megbízásából is dr. Kossuth János háztulajdonos.

A hegyespart tudvalevőleg öt hegyből áll. Legmagasabb a legszélsőbb az Újhely felett 510 m.-ig felnyúló Magoshegy; kisebbek a Kopaszka (kis és nagy) vagy Szárhegy 346 m., a kupformájú Várhegy 337, az elnyúlt s nyugat felől élesen lecsapott Sátorhegy 461 m. s déli lépcsője a 173 m. Némahegy. Mindezek rhyolith-trachyt-környezetben kitódult zöldkő- vagy amphibol-trachyt kiemelkedések, melyek közül a Magos és a Szárhegy között a Zsolyomka nevű csörgő vágott mély patak völgyet kelet s a Ronyva felé; de tudvalevőleg el nem éri azt, mert utközben elsikkad.

A csörgői vagy bányáscai utról a Magoshegy egy tagban északról délre domboruló erdős hegynek látszik. Pedig nem az. Mert a torzsái erdős, cserjés felmenője annak külön patkóformájú nyulványa, melyet a hegy derekától mélyedés választ el. Azért mihelyt tetejére érünk ennek a felhágó nyulványnak, külön hegynek látszik a Magos s nekünk majdnem félkörben kellett tovább a bokros tetejére kapaszkodnunk. Felülről nézve a torzsái nyulvány földnyelvnek látszik, melyet a Magoshegyről leguruló s domb magasságnyra felhalmozódott omladék kövek alkotják. — Ha a Ronyva völgye a bodrogközi szarmáta tengernek öble volt: akkor ez a Magoshegy öt-

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

Törvényellenes határozat.

19 örangyal mint szövetkezet.

— Saját tudósítónktól. —
Sátoraljaújhely, 1907. jul. 19.

Sátoraljaújhely r. tan. város képviselőtestületének az a része, mely f. hó 19-én a Hell Jenő helyettesítése mellőzésének kérdésében döntött: a legenyhébb bírálat szerint is azonosítani látszik önmagát Hell Jenő gazdasági tanácsossal.

Az izlésről vitatkozni nem lehet, de rendkívül sajnálatos tünetnek tartjuk, hogy a képviselőtestület e része a helyettesítés kérdésének túlhajtásával, céltalan kiélezésével egy oly tisztviselő iránt árult el rokonszenvet, kit a főhatóság az ellene lefolytatott vizsgálat során hivatalára méltatlannak talált s állásától felfüggesztett.

A képviselőtestület szintjének csak esésére, süllyedésére vallanak ezek a tünetek s az elfogulatlan bírálat szemüvegén keresztül elszomorítottok mindazokra, kik a város közgyűlésének termében egy, a város javát mellétekintetek nélkül munkáló testületet óhajtanak látni, s nem olyat, mely a rokonszenvenek, ellenszenvenek még a köz érdekének kárára is rabja. A testületnek, mely a város javát lelkiismerete szerint akarja intézni, kicsinyes érdekek nem lehetnek irányítói s minden közintézmény fundamentuma a tétel, hogy a köz javának felül kell állania az egyének java felett. Ott ahol az egyén java a köz kárára, hátrányára nyerhet érvényesülést: azon intézmény felett méltán esendül meg Cato szava: „delendam esse.”

A főispán fegyelmi határozatban értesíté a várost, hogy Hell Jenő gazdasági tanácsos ellen lefolytatott vizsgálat során felmerült szabálytalanságok miatt őt állásától felfüggesztés s utasítja az állás azonnali helyettesítés útján leendő betöltésére. Az érett megfontolás, elfogulatlan gondolkozás ilyenkor egy utat ír elő, a fegyelmi határozat tudomását vételét s az állásnak helyettesítés útján betöltését.

kupu sziget lehetett a tenger szélén, de oly sziget, mely a Feketehegy (589 m.) rhyolithos andezit szigetével egybefüggött. Akkor a Radványi és Hosszupatak tuffos mélyedéke is el volt öntve s így az ikerszigetet keletre és északra a ronyvai öböl, nyugaton a Radványi és Hosszupatak tengerszorosa vette körül.

Felülről a Magos tetejéről nézve a hegyek sorakozása következő: I. A Fekete hegy a Nagy Hallgatóval*) (545 m.) s a Sómhegygyel (325 m.), a Sátorhegy és a Várhegy. II. A Magoshegy s a két Szárhegy. A két sorozat között két völgyület mélyed. Egyik észak, vagy Bányáscka felől, mely a kispatak, vagy Polocsok felé lejtősülésnek magoshegyi darabja, a másik délfelől a Zsolyomka völgye. E két völgyülésnek megfelelőleg két benyuló domb háta látszik felülről, melyek a Magos és a Sátorhegy közé Bányáscka felől beékelődnek. Lehet, hogy a Sátor és Magoshegy legurult törmelékéből keletkeztek e dombok, ámbar ivelt hátuk inkább arra mutat, hogy vízből leülepedett emelkedések. A Magos tetejéről tehát a Feketehegy és a Magoshegy egyvonalban álló trachyt ikerhegyek.

Egészen másképp fest a hegy kupok körképe a Zsolyomka fejezől.

*) A Turisták lapjában 1907. megjelent leírásomban ezt kilátónak szedték. (XIX. évf. 1-4 száma.

A gyerekes dac, a tenni akarás, az u. n. megmentési láz azonban más ötletet sug a kétségbeesetten kapkodóknak: mellőzni kell a helyettesítést minden áron. Ezt gondolták a Hell Jenő nemtői annak a sarkpontnak, melyen állva Hell Jenő megmenthető. Pedig nem ez azon sarok, hanem az a méltóságteljes öntudat, melyet az esetleg méltatlanul vádolt köztisztviselő a saját maga becsületes lelkében érez, a sarkpont a tisztviselő intakt jelleme, becsületesége, melynek tudatában nyugodtan, bizón várja a vizsgálat lefolyását, mely correct tisztviselőre mással mint felmentéssel nem végződhetik. A bírói tévedések áldozata is mindig áldozat marad, ha a helyett, hogy lázas szorgalommal gyűjtené a per új felvételére ártatlansága kétségtelen bizonyosságait: kicsinyes okvetetlenkedéssel kapaskodik bele az igazságszolgáltatás szerkezetébe.

Azonban a nemtők ezzel nem törődnek, nem törődnek a helyettesítés mellőzése folytán támadt zavarokkal, melyek súlyosan érintik a városi adminisztráció gyors menetét, nem törődnek a köz érdekével, semmivel, a főhatóság nyílt rendelkezése ellenére kimondanak egy határozatot abban a hitben, hogy tettek valamit, pedig a városi közigazgatás nyors menetének meglassításán kívül nem tettek semmit, ha csak azt nem, hogy quasi közösséget vállaltak oly tisztviselővel, ki ellen a kérelhetlen szigor méltányos. Hiszen ha a Hell Jenő elleni vádak a fegyelmi vizsgálat során nem lesznek igazolva: állását a helyettesítés megtörténte dacára is visszanyerte volna, ellenesetben a helyettesítés mellőzése dacára is elveszíti. Ez mutatja a határozat teljes céltalanságát, amely nagy szerencse leendő, ha a város autonómiájának felfüggesztését nem fogja eredményezni. Mert az egyéni tekinteteknek ekkora túltengését, valósággal grasszációját a városi közigazgatás legfontosabb szervében, legelső testületében meg tenni nem szabad és nem tanácsos.

Az ülés lefolyásáról adott tudósításunk, melynek során kiterjeszkedünk a szavazás szabálytalanságaira a következő:

A fegyelmi határozat.

Pataky Miklós h. polgármester megnyitván az ülést felolvastatja

Itt a Magoshegy, Sátorhegy és Várhegy egy körhégységnek darabjai, melyek hajdan összefolyó ezer méternél magasabb kupot alkottak s a Kopaszhegy a legfiatalabb kráter. Dr. Cholnoky Jenő visszatér Siegmeth Károly felfogásához és azt mondja, az öt zöldkő trachytkup nem ugyan beomlott kráter romhegye, miként Siegmeth mondotta, hanem szoma: az az felrobbanó kráternek maradék tuskói. Nézete szerint minden vulkánhegy először kitódult lávanyó kup, melynek kisebb nagyobb kupok környékeznek. Idővel minden tűzhányóból fejlődésének második stádiumában krakator-szerű kráter lesz, mely telivan lávával, aztán ez a kráter is felrobban, a láva széjjel ömlik s következik a vulkán harmadik formája, a régi kráterben vagy annak szélén feltódult ifjabb vulkán keletkezése. E szerint a Magoshegy az öt kuppall együtt igen magas füstölő rhyolit vulkán volt, melyről a zöldkő trachytlávák mindenfelé lefolytak. — Ezért azon az oldalon menedékes a hegy, a merre a láva lefolyt, p. o. a Zsolyomka felé, ahol csakugyan a lávarétegek dülése a hajdani láva lefolyási irányát mutatja; vagy Sátoraljaújhely felé, hol szintén menedékes a Magoshegy oldala, mint tessezsem azt a kráter belseje, tehát az említett völgyületek felé. Ahol vízszintes rétegezése van a lávának az

Meczner Gyula főispán fegyelmi határozatát a Hell Jenő városi gazdasági tanácsos felfüggesztése és Gáthy Géza közig. gyakornok ellen elrendelt fegyelmi vizsgálat s a felfüggesztés által megüresedett állás helyettesítés útján azonnal leendő betöltése tárgyában.

A Simsa Ödön közig. gyakornok által felolvasott s terjedelmes indokolással ellátott véghatározat határozati része így hangzik:

Hell Jenő Sátoraljaújhely r. t. városi gazdasági tanácsnok és Gáthy Géza Sátoraljaújhely r. t. városi közigazgatási gyakornok ellen az 1886. évi XXII. t. c. 91. §-a alapján az ugyanezen törvény 90. §. a) pontjába ütköző vétség, t. i. a hivatalos köteletségnek megsértése miatt a fegyelmi eljárást ezennel elrendelem s annak foganatosításával ugyanazon törvény 92. §-hoz képest a vármegye alispánját bizom meg; egyszersmind Hell Jenő gazdasági tanácsnokot ezen hivatalos állásától is felfüggesztem s a felfüggesztésnek idejére tisztii fizetésének (lakpénzt nem értve) felére korlátozom s kapcsolatban Sátoraljaújhely város képviselőtestületét ugyanazon törvény 93. §. illetőleg 84. §-hoz képest az ideiglenesen megüresült gazdasági tanácsnoki állásnak helyettesítés útján azonnal leendő betöltésére utasítom. Jelen véghatározatomat 1. Zemplén vármegye alispánjának a tárgyiratokkal a vizsgálat foganatosítása végett; 2. Hell Jenő Sátoraljaújhely r. t. városi gazdasági tanácsnoknak; 3. Gáthy Géza Sátoraljaújhely r. t. városi közigazgatási gyakornoknak; 4. Sátoraljaújhely r. t. város képviselőtestületének a helyettesítés eszközése végett térítvevénynyel azzal adom ki, hogy jelen véghatározatom ellen az 1886. évi XXII. t. c. 91. §-ának végpontja, illetőleg az 1901. évi XX. t. c. 6. §-a értelmében 15 nap alatt a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urhoz címzendő, de hozzámm benyújtandó felebbezésnek van helye.

A felolvasás után még mielőtt az elnök kérdést tett volna fel: dr. Róth József felemelkedett a törvénykönyvek hegye mögül, jelezve, hogy védeni akar.

Elnök a kérdést feltevő szavai

annak a jele, hogy a láva tovább ömlött s az a trahyt hegy csak közbeneső darabja a régi szomának. Megkellene tudni, micsoda dülése van a Sátorhegy, Kopaszka, Várhegy lávának? A Hegyköz, a Basi hegygyel és közép orommal szintén szoma, a Somlyódi hegy (135 m.) a felsőréten kicsi kitódult vulkán.

Ez a magyarázat a Vezuvot veszi mintának és így a Magos hegyet réteges vulkánnak mondja.

Itt tér el az én felfogásom a jeles tudós nézetétől. A Magoshegy zsolyomkai és idővel elmállott lávával feltöltött behorpadását még csak hajlandó vagyok egy volt hajdani vulkán maradványának elismerni, következik a Sátorhegyet, Kopasz és Várhegyet annak látatoredékeinek tekintem, de kérdés csakugyan sugárszerűleg folyt-e szét a láva arról a volt hegy tetejéről, valóban oly hajlást mutatnak-e a Sátorhegy, Magoshegy, Kopaszka, Várhegy rétegei, hogy azokból egy nagy vulkánt lehetne konstruálni?

Siegmeth tovább ment és a Vihorlátot meg a szinnai követ is kráter romoknak nézi. A szinnai tengerszem körképe csupán térképen látszik kráternek, ott lenn a tónál ebből a 4 kilométer átmérőjű kráterromokból csak a szinnai követ látjuk, a körképből semmit. A Vihorlátnál meg éppen csak a déli meredék

Házi vízvezeték — berendezéseket készit **KATONA BÉLA** vízvezeték építési irodája
Sátoraljaújhely, Kossuth-utca
Telefon 74. Kulics-féle ház. Telefon 74.

után a képviselőtestület a főispáni véghatározatot tudomásul vette.
Dr. Róth József beszédét azon kezdte, hogy szomorodott szívvel állt fel, mint egyik utóbbi ülésén Miklóssy István, mikor azon kesergett, hogy a polgármester nem ment a templomba imádkozni. Ő is szomorodott szívé a Hell Jenő felfüggesztése miatt, bár úgy látja, hogy a bajok csekélyebb természetűek. Azután rátér indítványának megokolására, melyben az elrendelt helyettesítés mellőzését támogatja. A beszéd törvényekkel fűszerezett eme része a következő:

A kéz Ézsaué!

A főispán fegyelmi határozata nem intézkedik a határozatnak a felelősségre való tekintet nélkül leendő végrehajtásáról, holott az 1901. XX. t.-c. 8. §-ának utolsó pontja világosan kimondja, hogy a végrehajthatóságot a határozat záradékában világosan és indokoltan kell kimondani, hogy miért s mely okból hajtható végre azonnal a határozat.

Igazolja ezt az ezen törvény életbeléptetése tárgyában kiadott Bm utasítás s egy teljesen analog és concrét esetben kelt Bm. rendelet. Erről intézkedés nem történt, az 1886. XXII. t.-c. 93. §-a 1. pontja szerint pedig a felfüggesztés csak végrehajtható, de nem végrehajtható. Azaz nem imperatív, de facultatív a rendelkezés.

Indítványozza tehát, hogy mondja ki a képviselőtestület, hogy az 1886. XXII. 93. §. 1. pontja alapján — hivatkozással az 1901. XX. 8. §. utolsó pontjára — a városi gazdasági tanácsosi állás most ne töltessék be, mert a helyettesítésre csak abban az esetben volna köteles a közgyűlés, ha a határozat záradékában világosan és indokoltan ki volna mondva, hogy az a kifejtett okokból felelősségre való tekintet nélkül végrehajtható. Jelen esetben ezt a felfüggesztést elrendelő határozat nélkülözi s így a végrehajthatóság kérdésében a képviselőtestület van hivatva dönteni, mely álláspontot igazolja még az 1901. XX. t.-c. életbeléptetése tárgyában kiadott utasítás 8. §-a és egy teljesen analog és concrét

esetben az 1895-ben kelt belügyminiszteri rendelet.

Hát ezt dr. Róth József mondotta így el, de csak a hang volt Jákobé, a kéz, mely e beszédet írta: Ézsaué, s mi ismerjük, ki ez az Ézsau.

Közben az egyes képviselőtestületi tagok ellenvetéseire a „nemtők” ilyenféle közbeszólásokat tettek:

— Ha nem akarja hallani — pakkoljon össze!

— Ne adjon utasítást az elnöknek!

— Vigye el az irháját.

Egy pár képviselőtestületi tag az ügyész véleményét akarta hallani, mire Kiss Ödön kijelentette, hogy az 1886. XXII. 93. 1. pontja tényleg csak a végrehajthatóságot mondja ki, de imperatív nem mondja ki a végrehajthatóságot is.

Miklóssy indítványa.

Miklóssy István tette meg azután komoly, megfontolt indítványát, amely értelemben szólalt fel később Matolai Etele is s indítványozták a közgyűlésnek, hogy a főhatóság rendelkezését teljesíteni kell, s a helyettesítést ne mellőzzék.

Az indítványok feletti vita befejezésül Pataky Miklós h. polgármester felteszi a kérdést először a Miklóssy István, azután a dr. Róth József indítványára.

A szavazás felállással történt, s eredménye az lett, hogy 18-an szavaztak Miklóssy István s 19-en dr. Róth József indítványára, melynek megfelelőleg Pataky Miklós h. polgármester határozatilag kimondotta, hogy a képviselőtestület a helyettesítést mellőzi.

Pataky Miklós tiltakozása.

Pataky Miklós h. polgármester ezután kijelenti, hogy mivel ő szerinte a határozat teljesen ellentétben áll a főispán egyenes rendelkezésével s magáról minden felelősséget elhárít s ezt a plenáris ülés előtt hangoztatni kötelességének tartja.

A nemtők sorából erre ilyen megjegyzések hangzottak el:

— Ne vállalja!

— Vállaljuk mi. Tizenkilencen!

különösen a vanissák, atalantak félelkből, a sok málna és eperbokrok, a farkasbogyó, hólyagos mogyoró bodza, ökörfark és egyéb kórok, szebbnél-szebb virágok, különösen a Lythrumok, kosborfélék, szironták és ernyős virágoknak válfajaiból.

Fenn a Magoshegy gerince keskeny, alig 2—3 méter széles csucsa 7 lépés széles, 24 lépés hosszú gyöps, bogáncsos hely temérdek fecsefarku pillangókkal. A kiálló sziklatuskón valami Mórész István örökitette meg nevét. Van egy faragott kő is a hegy tetején M. T. betűkkel 1900. Az idén ott járt turisták a volt máglya rőzséjére vésték be nevüket, vagy papír darabkákat dugdostak kövek alá. 1907-ben ott jártak a Magoshegy tetején: Kovács Lajos jun. 30. Gyulai, Ferencsák, két Bálint, Goldner Szalontáról, Mihályik Szentéről (1907. jun. 28) Székely Imre Nagyváradról (1907. jun. 27), Dénesi Gáspár betegápoló (1907. jun. 26), ifj. Behyna Mikulás (jun. 26), Reviczki Ádám és Ábrahám (jun. 15. 1907.) papirdarabon jelezték ottlétüket. Szóval látnivaló, hogy érdeklődnek a Magoshegy iránt. Még Szentéről és Nagyváradról is vetődik rá turista. Épp ezért nincs Ujhelyen turista egyesület, nincs rendes útja a Magosnak, csak koresmája és tánehelyisége Torzsás nevű aljában.

A szavazási komédia.

Hogy a szavazás lefolyását s az elért eredmény kétségtelenül hibás voltát kézenfekvően bizonyítsuk, közöljük az ülésen jelenvoltak hibátlanul pontos névsorát.

Ott voltak a szavazáson részt nem vett Fleiszner Frigyes kivételével Miklóssy István, dr. Adriányi Béla, Halász József, dr. Róth József, Matolai Etele, Pekáry Gyula, Chudovszky Mór dr., Neuman Jenő, Reichard Lajos, dr. Székely Albert, Bettelheim Sándor, Blumenfeld Jenő, Ligeti Ignácz, Haas Mór, Róth Bernát, Krausz Lipót, dr. Roboz Bernát, Waller Aladár, dr. Legeza János, Horváth József, Móré Dániel, Armágyi János, Fuchs Jenő, Schwarcbart Lipót, Roose József, Isépy István, Kulits János, dr. Kellner Soma, Mitrik József, dr. Lichtenstein Jenő, Geesei Jenő, dr. Haas Bernát, Alexander Vilmos, Schwartz Ignácz, Zombory János és Kroó Gyula képviselőtestületi tagok, a tanács hivatalból jelenvolt s szavazati joggal bíró tagjai közül Farkas Andor, Bogyai Béla, Kiss Ödön, Kérészy Gyula.

Kétségtelen bizonyossággal állíthatjuk tehát feljegyzéseink pontosságára hivatkozva, hogy 40-en vettek részt a szavazásban. Világosan kitűnik ebből, hogy a szavazatok összeszámlálása nem volt helyes, mert a dr. Róth indítványa mellett szavazott 19 s a Miklóssy indítványa mellett szavazott 18 képviselőtestületi tag csak a 37-es számot adja. Nem egyezik tehát e szám a kétségtelenül ott volt s a szavazásnál jelenvolt képviselőtestületi tagok számával. Nem egyezik akkor sem, ha egyesek állítása szerint a szavazásban részt nem vett Kérészy Gyulától is eltekintünk.

Az egyik vagy másik indítvány mellett szavazók névsorát amennyiben az idő rövidsége azt engedte, de mindazonáltal a majdnem teljes bizonyosság hitelével bíró névsorban állítjuk össze:

Dr. Róth indítványa mellett szavaztak: Alexander Vilmos, Bettelheim Sándor, Haas Mór, Ligeti Ignácz, Halász József, Róth Bernát, Fuchs Jenő, Schwartz Ignácz, Schwarcbart Lipót, dr. Lichtenstein Jenő, dr. Róth József, Neuman Jenő, Blumenfeld Jenő, dr. Roboz Bernát, Krausz Lipót, Kroó Gyula, Waller Aladár, Székely Albert dr. és Geesei Jenő. (Hjah! mindnyájunkat érhet baleset!)

Miklóssy István indítványa mellett szavaztak: Miklóssy István, dr. Adriányi Béla, Chudovszky Mór dr. Isépy István, Farkas Andor, Pekáry Gyula, Armágyi János, Móré Dániel, Matolay Etele, dr. Kellner Soma, Kulits János, dr. Legeza János, Bogyai Béla, Kiss Ödön, Kérészy Gyula, Zombory János, Mitrik József, dr. Haas Bertalan és Róse József, — tehát 19-en.

A szavazás után Farkas Andor új szavazás elrendelését kérte, mert ő kifogásolta Geesei Jenő szavazatát. Dr. Székely Albert ellenezte ezt, bár állították, hogy dr. Róth indítványa mellett a jelenlevő nem képviselőtestületi tagot dr. Róth Hugót is beszámították.

A helyettesítés kérdésének eldöntése után szükségszerűleg felmerült a másik kérdés, hogy mi lesz a gazd. tanácsos ügydarabjainak elintézésével, ha helyettese nincs.

Kiss Ödön kijelentette, hogy így még a tanácsulések sem lesznek megterthatók.

A tizenkilenc örangyalhoz címzett társaság m. sz. azonban mindezzel nem törődött a diadal mámorában; a tizenkilenc bajtárs, ki Hellért mindenre kész s tizenkilencnek élén Róth a kemény vízét most már nem erőltette meg magát, hogy valamit kigondoljon a köz érdekének megóvására s a városi adminisztráció

menetének zavartalan biztosítására. Az örangyalok elvonultak anélkül, hogy kicsit a város érdekében is angyalodtak volna.

A következmények.

Városunk képviselőtestületének józan gondolkodású elemei s a város közönsége minden rétegében az volt az ülés után az általános impresszió, hogy a renitens határozat nem marad megtorlatlanul. A város autonómiájának felfüggesztése, mint bizton várható, pozitív tényként lebegett mindenki szemei előtt, mert a képviselőtestületi határozatnak méltó ellenhatása más alig lehetett.

Id. Meczner Gyula főispán azonban ez alkalommal is úgy intézkedett, amint a böles mérséklet tanácsolta s a legenyhébben bírálta el a tizenkilenc határozatának horderejét, nem akarva a nemtők töredékének okvetetlenkedéseért használatba venni azon rendelkezésre álló eszközöket, melyek az egész képviselőtestületet sújthatták volna. Ugyiszólván futni engedte a tizenkilencet a köz javáért, kiknek számára elegendő vesszőfutás volt eljárások, mely által mintegy védelmező társaiul szegődtek a város oly tisztviselőjének, kire ha a hűtlenség bebizonyul: az azonosítás egyáltalán nem fog előnyös világitást vetni.

Meczner Gyula főispán csak annyit vélt szükségesnek megtenni, hogy újabb sürgős átiratot intézett a polgármesteri hivatalhoz, melyben felhívja a polgármestert, hogy a szabályrendeletben megengedett legrovidebb határidő alatt rendkívüli közgyűlést hívjon össze, melyen igyekezzék a képviselőtestületet a legutóbbi határozat törvényellenességéről meggyőzni s ez ügyben az újabb névszerinti szavazás útján hozott határozatot neki sürgősen küldje el.

A rendkívüli közgyűlés folyó hó 22-én hétfő délutánra lett összehívva, melyen a képviselőtestületnek erkölcsi méltósága, törvénytisztelete érdekében dokumentálni kell, hogy nem ül fel egy zugközigazgatási böles által kigondolt s bárki útján tolmácsoltatott paragrafus kollekciónak, mely végeredményében a most hál' Istennek! zavartalan társadalmi békénk alapos felforgatását eredményezhetné.

Hell Jenőt pedig se tizenkilenc, se huszonkilenc képviselőtestületi tag de a lefolytatandó vizsgálat lesz hivatva rehabilitálni, melynek pártatlanságában nincs okunk kételkedni s amelyben mindazok meg is fognak nyugodni, kiket közéletünk purificatójának nagy munkájában a köz java s nem mellétekintetek vezetnek.

(Népkönyvtár egy községnek. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Pázdics községnek egy 100 kötetből álló népkönyvtárt ajándékozott.)

(A város tárgyal cím alatt emlékeztünk meg lapunk multi számának e rovatában arról, hogy a városi seprősök fizetésemelése nem lett megszavazva, mert Kiss Ödön városi főügyész, hivatkozva a törvény rendelkezésére: annak megszavazását névszerinti szavazás útján kérte s hogy felszólalásának jogosultságát a törvény bemutatásával is dokumentálja, elment a közgyűlésről a törvénykönyvért, melyben a vonatkozó rendelkezés cikkelyezve van. Közben a közgyűlés más tárgyakra tért s így lapunk multi számában azt irtuk, hogy ő vissza nem jöven, a fizetés-emelés megszavazása sem történt meg. Kiss Ödön főügyész ur szíves volt minket közlésünk teljes hitelessége érdekében arról értesíteni, hogy ő visszajöven, bebizonyította, hogy a törvény ily esetben névszerinti szavazás elrendelését kívánja, mit a

Dunky fivérek

Sátoraljaújhely, főtér 9. szám

cs. és kir. udvari fényképészek műtermében a legcsinosabb képek készülnek.

közgyűlés magáévá téve névszerinti szavazás útján meg is állapította a városi seprősök fizetését. Annak hangoztatásával, hogy közlésünk minden tendenciát nélkülözött, a közgyűlésről irt tudósításunk ide vonatkozó részét a valóságnak megfelelőleg ezekben módosítjuk.

Iskolai Értesítők.

VI.

A sátoraljaujhelyi statusquo izr. anyahitközség elemi iskolájának 1906/7. tanévi értesítője 40 oldalon, csinos külsővel jelent meg a tantestület kiadásában.

Vármegyénk népoktatási intézetei közt ez az iskola a legelőkelőbbek egyike. Tanítótestülete válogatott erőkből s a népevelői állás magasztosságát teljes egészében felfogni és betölteni képes tagokból áll. A vármegye kir. tanfelügyelőjének a közgazgatási bizottsághoz tett jelentésében elmondott dicséret szavai a legilletékesebb kritikái kifejezések magát az intézet szellemi értékét illetően.

Az értesítő ügyesen van egybe állítva, közleményei azonban sok kívánni valót hagynak fenn, különösen statisztikai szempontból.

Vezető cikkét Knopfler Sándornak, az intézet évtizedeken át volt jeles tanítójának szenteli. Knopfler Sándor a múlt tanéven vált meg az intézettől, nyugdíjaztatását kérve 45 évi érdemes munkálkodás után. A tömör, jó irállyal s az ünnepelt egyszerűségéhez méltó és illő tartalmassággal megírt kommemorációban Szabó Jakab tanító rója le egy a saját, mint kartársai halálját és elismerését a volt kollega iránt.

Az 1906/7. iskolai évről egybe állított jelentést Wiener József tanító írta meg. Ha nevét nem írta volna alá a közleménynek, jobb véleménynyel lennénk Wiener Józsefről. De stílyakorlata valóban rettenetes. — Csodáljuk hogy egy, — az iskolában helyét mindenképpen megálló tanító miként vetemedhetik olyan szörnyűségek, melyek a magyar nyelvű tanítási legegység törvényeit verik arcul.

Nincs terünk a Wiener ur stílyakorlatainak teljes részletezésére. Olvassa el aki hozzá juthat az Értesítőhöz. — Aki elolvasta, bizonyosan tanácsokkal fog szolgálni az írónak, — jövendő megtartását illetően. Nyakatekert kifejezéseivel nem akarjuk olvasóinkat boszantani, elég ha egyet idézünk, t. i. hogy „a gyermekek kedélyképzése céljából kirándulást és sétagyakorlást is rendezett az intézet.”

Megáll az eszünk. Ilyet a nagy apánk se pipált még, hogy „kedélyképzést” „sétagyakorlásokkal” lehessen megcsinálni.

Kérjük dr. Goldberger és Szabó Jakab urakat, de engedjenek jövőben helyt intézetük értesítőjében az ilyen „különlegességeknek.”

Az igazgatói jelentésből kitérőleg az iskola növendékeinek száma e tanéven az előzőhöz képest 49-cel emelkedett. Az iskola tantermei a modern pedagógia s a miniszteri tanterv követelményeinek megfelelőleg vannak felszerelve; — a még hiányzókat pedig most szerzi be az iskolaszék, hogy a beálló új tanévre már teljes és kifogástalan legyen a föl-szerelés.

Az iskolának elég gazdag tanítói és ifjúsági könyvtára van, melyeknek gyarapítására és becses tartalmuk értékesítésére a tantestület kiváló gondot fordít.

A vallásoktatásra igen is nagy súlyt helyeznek az iskolánál. Tagadhatlan, hogy szép a vallásosság és szükséges a vallás erkölcsi nevelés, de az talán mégsem járja, hogy he-

tenként 10 tanóra fordítottassék az I. osztályu, 6 éves gyermekek vallásoktatására. A miniszteri tanterv szerint kötelező reál tárgyak oktatására 18 órát fordítanak. Kérdezzük: igazságos és méltányos-e ez az arány? Kérdezzük: nem látná-e célszerűnek a kir. tanfelügyelő, keresztül huzni ezt az embertelen, testet-lelket ölő óratervet? Hiszen igen szép a szép eredmény, de ne menjen az a testi és lelki szabad fejlődés rovására.

A tantestület Schön Helén kiegészítő tanítónő alkalmazásával e tanéven már 6 tagból állott. A népkönyha egyesület igen sok jót tett az iskola szegény tanulóival. Erről lapunk annak idején külön cikkben s részletesen is megemlékezett.

Mindent felölve adja meg az igazgatóság egy a végzett tananyag, mint a jövő tanévre szükséges tudnivalók tekintetében az értesítést, illetve felvilágosítást.

Közli az értesítő a növendékek klaszifikációs táblázatát, amelyeket áttekintve igen szép eredményt látnunk. Az intézet 303 tanulója között 131 volt a kitűnő és jelesrendű s mindössze 5 fiú és 17 leány kapott 1-2 tárgyból elégtelen osztályzatot. Meglepő ez az eredmény, de a tantestület buzgalmit ismerve mást nem is várhattunk.

Az 1907/8. évi beiratások aug. 26-30-án lesznek. Tandij az I. osztályban 24 kor. minden felsőbb osztályban 8-8 koronával több. Az iskola igazgatója dr. Goldberger Izidor lelkész és hittanár.

HIREK.

Lavotta sirjánál.

Jul. 20.

Temetőben jártam. Pipacsvirágos, szarkalábos temetőben. Jeltemlen sírok, alig olvasható írásu, korhadó fakeresztek közt ödöngvén egy ósdi, kopott, obelisz formájú emlékhöz jutottam, melyet vad, erdei növények vesznek körül. A bogács és a kóró közül ki-kivilan a pipacsnak vérvörös szirma s a szarkalábnak kék virága. Az obeliszkre, melyet fakó vasrácszat vesz körül, egy akác ágai hajolnak, mintha óvni akarnák hótól, szélől, pusztító zivataroktól. Ez a Lavotta sirja!

Mikor rátekinettem ez elhagyott sírhalmorra, fájdalom lopódzott az én szivembe. Elgondoltam, hogy ki volt az a Lavotta, kinek emlékét most csak ez a kopott obelisz őrizi, kinek sírhalmára oly szeretetteljesen borulnak az akácfa lombjai, kinek sírját erdei kórók, vadvirágok nővik be. Eszembe jutottak azok a bus, bánatos melódiák, melyek korának Orpheuszává tették Lavottát, melyek még most is sejtelmes borongással töltik meg szivünket s annyit beszélnek nekünk régi időkről, régi szerelemről...

Annyi sokat beszélt nekem az a pipacsvirágos, szarkalábos sírhalmom. Annyi sok gondolatot juttatott eszembe az emlék felírásának pár szava: „Nemes Lavotta János magyar hangműves és nemzeti nóták szerzője porai felett. A hangművészi szép mesterségnek megtiszteltetése. Meghalt az 1820-ik esztendőben, életének 50-ik esztendőjében. Itt nyugszik korának Or-

pheusza. A magyar nemzeti muzsika egyik kedvelője által emeltetett az 1831-ik esztendőben. Remek tetemek, Isten veletek!”

Kevés szóval mily sokat mondanak e sorok. Mennyi gondolatot idéznek fel... Ugyan ki lehetett az a „muzsika-kedvelő”, ki emléket emelt a nemzeti nóták szerzőjének, ki oly fájdalmasan emlékezik meg a remek tetemekről a költő halála után 11 esztendővel? Neme a hűtlen szerető, ki sohasem tudta levelezekelni meggondolatlan tettét, ki miatt a költő szive összetört.*)

Az akácfa tetejére egy madárka szállott. Csiesergett, dalolt szomoruan, bánatosan. Mintha tudta volna, hogy kinek a sírján dalol, mintha az ő kicsi szivét is megtöltötte volna az a testet, lelket elemészítő sóvár vágyódás a hűtlen kedves után, mi a Lavotta szivét telíté, mi a nagy melódia költő szivét összetörte.

Mert fájt a Lavotta szive. Szeretett sóvár, kielégíthetetlen szerelemmel. Fájdalmát dalba önté s szomoruan szólta a hegedű a hűtlen szerető ablaka alatt. Benne van e dalokban szerzőjük minden érzése, minden gondolata; majd hevesek és forrók, mint a költő szereleme, majd pedig a kinszenvedés minden fájdalmát tükrözik vissza mikor a költő nagy bánatáról szólanak.

Ezek a gondolatok, ezek a fájdalmas, édes-bus melódiák jutottak eszembe ott a Lavotta sírjánál, annál a vadvirágos sírhalmónál, a tállyai temetőben.

Fábán Béla.

— **Ügyészégi megbízott kirendelése.** Az igazságügyminiszter dr. Marton Sándor sztopkói járási szolgabíró a sátoraljaujhelyi kir. ügyész-ség kerületébe ügyészégi megbízottul rendelte ki.

— **Érdekes kabaret esték.** Sátoraljaujhely város közönségének a közel napokban érdekes kabaret estékre lehet kilátása, ha ugyan a kabaret körut rendezői időközben meg nem változtatják az előirányzott utitervet. Két kabaret társaság jön el hozzánk rövid egymásutánban, s mindkét társaságnak olyan neves szereplői vannak, hogy a kabaretesték valóságos nyári szenzáció számba mennek. Az egyik kabaret társaság szereplői Pázmán Ferenc, Kápolnay Irén, Gyöngyi Izsó stb. a másiké Kornai Berta, Tanay Frigyes s konferenciájuk Somlay Arthur, kit, mint a Komjáthy társulat egykori hősszerelmét előnyösen ismert közönségünk. — Mindkét kabaret-társaság utja eddig valósággal diadalut volt a nagyobb vidéki városokon keresztül s a fővárosi művészek mindenütt a legnagyobb érdeklődés mellett játszottak. Valószínű, hogy a helybeli közönség újra olyan rokonszenves fogadtatásban részesítené őket, mint a Pázmán-Kápolnai-Harmath társaságot első itt időzése alkalmával. Az a társaság, melylyel együtt Kornai Berta van köruton: legutóbb Kassán játszott a legnagyobb közönség jelenlétében. Kívánatos is, hogy az ilyen művészi turnusból ne maradjon ki Sátoraljaujhely sem, mely nagyon rászorul, hogy kiszoruljanak belőle az arcpirító brettli kávéházakba fészkelődő

* Ténylegesen a dolog úgy áll, hogy az emléket Ujfalussy Mihály, Lavotta egyik tisztelője emeltette 1831-ben. Szerk.

trágárságai s tehetségtelen szereplő alakjainak izléstelen erőlködéséi.

— **A sátoraljaujhelyi honvédszászlóalj a nagygyakorlatokon.** A 9, 10, 11 és 12 honvédszászlóalj ez idei nagygyakorlatának színhelye Abauj-Torna vármegye lesz. A 10-ik honvédszászlóalj három zászlóalj, köztük a városunkban állomásozó 3-ik zászlóalj augusztus 18-án indul állomásozól, folyó hó 22-én érkezik Ongára és 23-án szabadgyakorlatban indul Szendrő felé. A négyezred aug. 31-én s szeptember hó 1-4 között tartja meg hadosztálygyakorlatait a Szikszó és Abauj-bakta közötti területen. A hadgyakorlatokra menetelő 11-ik honvédszászlóalj 3 zászlóalj aug. 22-23-án vonul szabadgyakorlatban át Sátoraljaujhelyben Telkibányára s Hidasnémetibe, honnan a hadosztály gyakorlatok színhelyére menetel. Zemplén vármegyében azonkívül a 12-ik honvéd gyalogezred 3 zászlóalj is át vonul Szerencsén, honnan Hernádkécsen s Felsőgagyon átvonulva ér a nagygyakorlatok Terepére. A nagygyakorlatok előtt még a mi zászlóaljunk visszatér pár napi pihenőre Sátoraljaujhelybe, hogy azután kipihenten vehessen részt a négy gyalogezred Abauj-torna-vármegyei gyakorlatán.

— **Törvénytelen gyermekek törvényesítése.** Sátoraljaujhely r. tan. várost Andrassy Gyula gróf belügyminiszter az igazságügyminiszterrel egyetértőleg rendeletileg egy elvi jelentőségű határozatról értesítette, mely az elismert, de törvényesítettnek ki nem mondott gyermekek jogviszonyára vonatkozik. — A rendelet kimondja, hogy azok a gyermekek, kiket természetes atyjuk elismert, s a kiknek szülei utólag egymással házasságra is léptek s ennek megtörténtét a gyermek születési anyakönyvébe fel is jegyezték, de akik törvényesítését a belügyminiszter meg nem állapította, sem házassági, sem halotti anyakönyvekben az atya nevének nem nevezhetők, s csakis anyjuk nevét viselhetik. Ha az 1907 év január elseje előtt az eddigi joggyakorlat alapján az atya nevének lennénk ily gyermekek bevezetve a halotti anyakönyvekbe s kérdéses lenne, hogy az ily egyén mily néven vezetessék be, akkor az A. U. 55. szakasza 4. pontja szerint, az okmányok alapján megállapított név okmányszerű s az a név, melyen az illető egyén magát nevezte, vagy melyen ismerték, csak az aláírás előtti megjegyzések rovataiba lesz feljegyezve.

— **Páricsy József temetése.** Czigánd község érdemes lelkészének hült tetemét folyó hó 16-án este 11 órakor fáklyafény mellett szállították haza, mely alkalomból Czigánd utcáit a hívek nagy tömege lepte el, végtisztességet adva szeretett papjának. Másnap 17-én, délután volt a temetés. A templomban felállított s koszoruk halmozatától eltakart koporsó köré nagy számban gyűltek az elhunytnek rokonai, tisztelői, lelkész társai. Ott voltak a hívek ezrein kívül báró Sennyey Miklós, gróf Széchenyi Ernő és neje, idb. Miklós Béla, Keresztury József esperes. A gyászszertartás alkalmával Óbey János nagyrozvágyi lelkész mondott meghatározó beszédet. Majd künn a temetőn Fűrjész Tamás tiszakarádi lelkész búcsuzott el a megboldogulttól szép szavakban.

— **Tűz. Abarán vasárnap éjjeli 12 órakor gyulladt ki egy gazdasági épület s 10 ház égett le.**

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csak a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvószert.

Minden külföldit fölülmul hazánk természetes szénsavas-vizek királya:

gyógyvíz, a gyomorégést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használatra valódi áldás gyomorbaajosoknak.

Kedvelt borvíz!

a mohai **ÁGNES**-Forrás.

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve.

Kitűnő asztali, bor- és gyomorbaajosoknak.

Olcsóbb a szódavíznél!

Mindenütt kapható!

Főraktár: SPINDLER KÁROLY urnál SÁTORALJAUJHELY.

— Vizsgálat az ujhelyi zászló-
ügyben. A kassai kir. főügyész in-
dítványára, az ilyen természetű ügyek
elbírására illetékes kassai kir. tör-
vényszék Székely Elek sátoraljauj-
helyi polgármester ellen királlysértés
miatt a bünvádi eljárást elrendelte s
a vizsgálat foganatosítása céljából
mint értesülünk, e hó 26-án a kassai
kir. törvényszéki vizsgálóbíró Sátor-
aljaujhelybe érkezik.

— Bitorlók veszedelme. Gr. An-
drassy Gyula m. kir. belügyminisz-
ter nyomára jött annak, hogy ha-
zánkban nemcsak a nemességet, de
a doktori titulumot igen sok ember
biggyeszi a neve elé anélkül, hogy
erre valóban jogosultsággal bírna.
Elrendelte legutóbb a miniszter, hogy
az ország összes doktori számba-
vétessenek, köteleztetvén a hatóság
előtt diplomájuk bemutatására. A bi-
torlók érzékenyen meg lesznek bünt-
tetve. Ideje volna az „y” körül is
ilyen razzitát tartani. Vajmi sok em-
ber járna pórul és fizetne mint a
köles — birságot. Reméljük, hogy a
gondos miniszter erre is sort kerít.

— Sajtópör. Dr. Buza Barna orsz.
képviselő vádat emelt Alexander
Vilmos sátoraljaujhelyi nyomdatulaj-
donos, vagy az általa megnevezendő
szerző ellen nyomtatvány utján elkö-
vetett rágalmozás és becsületsértés-
ért a kassai kir. törvényszék, mint
sajtóbírósnál „a saujhelyi szoc. dem.
párt vezetősége” aláírásával ellene
csak nemrég megjelent röpiratban
foglalt sértő kitételekért.

— A pataki várkert nyitva van.
A sárospataki történelmi nevezetes-
ségi vár gyönyörű kertjét, mely évek
óta elvult zárva a nagyközönség elől,
herceg Windischgrätz Lajosné en-
gedélye folytán ezentul minden va-
sárnap d. u. 2—7 óráig nyitva tartják
a közönség részére.

— Négy száz koronás lopás Eper-
jesen. Az eperjesi rendőrség távirati
értesítést küldött a sátoraljaujhelyi
rendőrkapitánysághoz, hogy ott is-
meretlen tettesek betörték Divald
Lajos eperjesi lakos lakására s onnan
egy sima, kettősfedelű arany remon-
toir zsebórát, D. L. monogrammal,
egy sodrott aranyláncot, s azon függő
kalapácsalakú gyémánt üvegágót el-
tulajdonítottak. A kár meghaladja a
400 koronát. Az eperjesi kapitányság
értesítésének célja az, hogy az ismer-
etlen tettesek itt is nyilvánartassanak
és elfogassanak, bár mi nagyon meg-
lennénk elégedve, ha rendőrségünk
legalább azokat a tolvajokat kerite-
nék kézzre, kik helybeli károsita-
nak meg. Uglátszik, hogy pl. a dr.
Lichtenstein Jenő ügyvéd kárára el-
követett 4000 koronás lopás tettesé-
nek is végleg nyoma veszett.

— Végzetes szerencsétlenség. Né-
met István nagyegigándi földmives f.
hó 17-én oly szerencsétlenül csuszott
meg egy szénaboglya tetején, hogy
onnan fejfelé a földre esett és
agyrázkódás következtében egy napi
kinlódás után meghalt.

— Thalia Szinnán. Szinnáról ír-
ják lapunknak, hogy a szinnai Ka-
szinó Egyesület ez évben már másod-
 ízben adta fényes tanúbizonyságát
életrevalóságának, egy, július 14-én
megtartott színelőadással egybekötött
tánccmulatság rendezésével. Ez alkalmal-
 lommal Molnár Ferenc „A doktor
ur”-a került színre s a szereplők köz-
 megelégedésre álltak meg helyeiket,
 s az elért siker becsületére válna egy
 szintársulatnak is. Sárkányné szere-
 pét Heimer Mariska adta finom játé-
 kkal. Nagyon ügyesen találta el
 az alapötönst Macskó Anna s több
 ízben hangos kacajra fakasztotta a
 közönséget. Lenke nehéz szerepét
 Bodnár Vilma játszotta finom nün-
 ceirozással, míg a szobaleány szere-
 pében Varga Juliska volt igen jó.
 Dr. Sárkány ügyvédet Chinorányi
 Antal adta elő. Szép tehetségét és
 játékát már több ízben láttuk, most

is a régi volt. Salgó Alfréd kitűnő
Puzzér volt s ügyesen használta fel
a helyzet komikumot, minden meg-
 jelenésével tapsra ragadta a közönsé-
 get. Csató szerepét Gyarmathy Béla
adta ügyesen, míg ifju Csiszár Ár-
pád Bertalan szerepében tünt ki rou-
 tinjával. A többi szereplők alakítása
is sikerült. A darab sikerét nagyban
előmozdította a színpad alkalmas
volta. Az előadáson megjelent a vi-
 dék színe-java. Előadás után a tűz-
 oltók gyorsan széjjel szedték a szin-
 padot, majd felharsant a zene s a
fiatalság a késő hajnali órákig ropta
a táncot. Ugy tudjuk, hogy a Ka-
szinó-Egyesület nemsokára egy új-
 donsággal lepi meg a vidéket.

— Özvegyi jog. A kereskedelem-
ügyi m. kir. miniszter egyik legújabb
rendeletében kimondotta, hogy az
iparos özvegye új iparigazolvány vál-
tására nem kötelezhető, az özvegyi
jogon megkezdett iparüzés pedig szer-
zett jogot képez s az ily módon szer-
zett jog újabb férjhezmenetel esetén
sem szűnik meg. Az özvegy tehát
örökli férje iparigazolványát s ennek
alapján joggal bír a férje által birlalt
áruhelyre is.

— Zászlószentelés. A nagymihályi
ipartestület f. évi augusztus hó 20-án
zászlószentelési ünnepélyt tart. A
Zászlóanyai tisztséget Gróf Sztáray
Sándorné vállalta el.

— Betörés — eredmény nélkül.
Galamb János nagykövesdi rk. tanító
jul. 1—15-ig katonai fegyvergyakor-
latot teljesített Munkácson. Távolléte
alatt valami — eddig ismeretlen —
alak feltörte a tanító lakását, asztal-
fiókjait és szekrényeit fölfeszegette,
de amint látszik csak pénzét keresett;
ez pedig köztudomás szerint a tani-
tónál nem valami nagy bőségben
hever raktáron; egyébre a betörő nem
vágyott s így Aesopus szerint „szé-
pen éhes gyomorral — amint jöve —
visszatért.” Az egészről az világlik
ki, hogy a betörő még csak kezdő e
téren.

— A trachoma szembetegség. A
F. Z. írja: A Trencsén s Nyitra me-
gyékből Nagymihály vidékére érkezett
arató munkások ugyszólván vala-
 mennyien trachomások és miután
ezek a néppel érintkeznek, féltő, hogy
a baj mindinkább terjedni fog. Már
eddig is több helyen konstátáltak
megbetegedést. Ajánljuk ez ügyet a
közigazgatósági hatóság figyelmébe.

— Pályázat katonai háztartási
cikkre szállítására. A kassai m. kir.
III. bonvéd kerület hadbiztonsága pá-
lyázatot hirdet a kerületbeli honvéd
laktanyánál az 1907. évi október
1-től 1908. évi szeptember 30-ig szük-
séges háztartási cikkek szállítására.
Szükséges mennyiség a sátoraljauj-
helyi honvéd laktanyánál: 125 mm.
széna, 62 mm. alomszalma, 80 mm.
ágysszalma, 230 köbméter kemény
tűzifa. A versenytárgyalás Sátoralja-
ujhely állomásra nézve Miskolcon
aug. hó 8-án d. e. 10 órakor az ezred
kezelő-irodájában fog megtartatni. —
Kizárólag csak írásbeli ajánlatok fo-
gadtatnak el. — Az ajánlatok 1
koronás bélyeggel ellátandók, lepe-
csélt boríték alatt és az előírt
bánatpénznek külön boríték alatt való
csatolása mellett nyújtandók be. A
szállítási feltételek füzete a helybeli
honvéd állomás parancsnokság irodá-
jában (laktanya) betekinthező, hol az
ajánlati űrlap minta is megszerezhető.

— Gyakori tüzesetek Lomnán.
Tudósítónk írja: A sztopkói járás
egy falucskájában, Lomnán az utóbbi
időben gyakorta fordul elő tüzeset.
Már az ötödik gazdaember háza égett
le porig e hó 16-án. A tűz keletkezési
oka valószínűleg gyújtogatás, mivel
többnyire a melléképületek gyulnak
ki. Jó volna, ha a hatóság és esend-
őrség éber figyelemmel kísérené ezt
a szomorú állapotot s erélyesen nyo-
mozna a tettes után.

— Lómészárszék Nagymihályon.
Egy budapesti vállalkozó kereskedő
Nagymihályon egy lómészárszékot

őhajt felállítani. Az erre vonatkozó
ajánlatot már e napokban nyújtja be
az ottani közigazgatási hatósághoz.

— Rendőri hírek. Lopás. Jan-
csóvszki József tildi tanyai lakos a
szintén ottan lakó Szabó János ká-
rára 20 koronát és Hutka András
kárára 60 koronát ellopott. A tolvajt
átadták a bíróságnak. — Magszökött
feleség. Visnyei György kocist meg-
unta a felesége. Magához vette meg-
takarított pénzüket, összeszedte a ru-
háját és egyéb holmiját, azután meg-
szökött. Kis 11 hónapos fiát is elvitte
magával. A kétségbeesett férj pana-
szára a menyesskét most körözik —
Verekedő munkások. Markovics és
Begala Pál a vízvezetési munkála-
toknál épült bódéból akartak valamit
lopni. Az éjjeli őr Oláh György ide-
jében észre vette őket és rendőrré-
t kiabált. A két munkás erre neki esett
az őrnök, össze-vissza verték és rajta
könnyű testisértést ejtettek. A vere-
kedő munkások ellen a fenytő eljá-
rást megindították.

— Magyar Otthon. Tisztelt ol-
vasóink becses figyelmébe ajánljuk a
Budapest, VIII., Főherceg Sándor-
utca 30. sz. alatt levő Magyar Ott-
hon Penziót. Mérsékelt árban elegán-
san burtozott, különbejárta szobá-
kat lehet ott bérelni s esetleg teljes
ellátás is kapható. Csoportos jelent-
kezőknek megfelelő kedvezmény. —
Szigoruan családi otthon.

— Az „Erzsébet” szálloda gyö-
nyörű kerthelyisége a kitűnő italok,
valamint valódi erdélyi magyar kony-
hája révén, már is a leglátogatottabb
hely a városban. Abonensen havi
bérletre felvétnének. Hetenkint csü-
törtökön és vasárnap kitűnő cigány-
zene.

Telefon-számunk: 42.

Menyasszonyi-selyem

85 kr-tól 11 ftt 35 kr-ig, méterenként minden
színből, Frankó és már megvámolva házhoz
szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

HENNEBERG selyemgyáros, Zürich

— Zongorák, pianók, harmo-
niumok és gramofonok legjutányo-
sabb árban kaphatók, esetleg részlet-
fizetésre is. Udvardi Szaniszlónál
Sátoraljaujhelyben.

— Pármal ibolya szappan. E név
alatt pár év óta egy kitűnő mosdó-szappan
van forgalomban. Kí ne szeretné az ibolya
illatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal
ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy
az arebórt finomítja, tidíti ugyannyira, hogy
még a legérzékenyebb arebórtűk is nagy
eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt,
hogy hasonló finom minőségűben ilyen árért
külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor
máltán várhatjuk, hogy a közönség nem
szánalmas pártolás céljából, hanem saját
érdekeiben fogja használni e kiváló magyar
gyártmányt. 1 darab 80 fillér 3 darab 2 kor.
20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere-szap-
panyáros, Miskolcon. Kapható: Sátoralja-
ujhelyen, Hrabéczy Kálmán drogériájában.

IRODALOM.

Dal a kis kadettről.

Mikor bevonult ezredéhez
A leányarcu kis kadett,
Egy csapásra meghódította
A nyalka huszár ezredet!
A tiszturak becérték egyre,
Rajongott érte minden lány,
S a mamák így suttoztak folyton:
„Be kár, hogy még nem kapitány!”

A kis kadettből nagyon hamar
Szép, délece huszár hadnagy lett,
Aranycsillaggal a gallérján,
Még büszkébben hetykélkedett!
Nagyot szökött az ázsiója
Az aranybojttal a kardján —
Sok lány sziv epedőn sóhajtott:
„Be kár, hogy még nem kapitány!”

Pergett az év gyors egymás után...
Főhadnagy lett a hadnagy ur —;

De busan járt, kelt sóhajtozott,
Mint egy szerelmes — troubadur!
Már két csillagja volt; de mégis
Vágyott a harmadik után:
„Enyém leszel?” szólott a lányka:
— „Csak legyen előbb — kapitány!”

A főhadnagy ur nagysokára
Megkapta az egy csillagot,
Most már gallérján kettő helyett
Három szép csillag — ragyogott!
Mégvolt tehát, a mire vágyott,
De ifjusága odalett...
S a kapitányné így sóhajtt fel:
„Bár volnál még egyszer — kadett!”
Adorján László.

TANÜGY.

— Áthelyezés. A kultuszminisz-
ter Városi Mihály homonnai állami
polg. iskolai rendes tanítót jelenlegi
minőségében a kőszegi állami polgári
iskolához helyezte át.

— Uj állami óvoda. Az Alsó-
gyertyán községben szervezendő uj
állami óvoda céljaira felajánlott köz-
ségi hozzájárulásokat a kultuszminisz-
ter elfogadván, az intézet szervezését
kimondotta. A magyarosodásnak ez
ujabb eszköze tehát nemsokára meg-
nyitható lesz a felvidéken.

— Államsegély. A vallás- és köz-
okt. m. kir. miniszter a varannói köz-
ségi óvoda fenntartási szükségleteinek
fedezésére 500 korona államsegélyt
utalványozott.

— Jutalmazás. Szabó Sándor ta-
nítójelöltet, a sárospataki állami ta-
nítóképző intézet volt növendékét a
vall. és közokt. m. kir. miniszter a
kerteszeti munkálatokban kifejtett
nagy szorgalmáért 1 drb. 20 koronás
arannyal jutalmazta meg.

KÖZGAZDASÁG.

* Szilágyi és Diskant miskolci
gépgyáros cég kitűnő borsajtóira,
valamint legújabb „Villám” centri-
fugális bogyzó és zuzogópeire fel-
hívjuk a figyelmét; különösen pedig
a cég által feltalált és készített
Kossuth „Kincsem” és „Hegyalja”
borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi
présléshez készített Rákóczi „kettős
kosaru” sajtókra, amelyeknél a régi
világ fából készített prése zseniálisan
egyesítve van a modern technika
víványával. A sajtó felső része
acél, alsórése faszervezet. Ennél-
fogva a must seholsem érinkezik
vasrészekkel, hanem csak a fával,
ami a must színét, ízét zamátját nem
befolyásolja. — A törkölyt sem kell
összevagdálni, hanem kisebb dar-
abokban is könnyen ki lehet venni.
Az 1902. évi egri és pozsonyi II.
mezőgazdasági országos, az 1906.
nagyváradi kiállításán a cég bor-
sajtói külön első díjjal, aranyéremmel
lettek kitüntetve. A cég izléses ár-
jegyzékét kívánatra minden érdeklő-
dőknek megküldi.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

L. Gy. Helyben. Tudósításokat csak is-
mert kezekből fogadunk el. A cseléd mizeriá-
val legközelebb foglalkozni fogunk.

T. Mésfalva. A tudósítást, melyet la-
punk terjedelméhez mérten — röviditenünk
kellett köszönjük.

G. M. Helyben. Megkaptuk. Az értesítők
ismertetésének befejezte után foglalkozunk
vele.

Ifj. K. G. Helyben. Átolvassuk s majd
megüzenjük róla véleményünket.

G. S. Karlsbad. Igazán nincs helyünk
reá, nélkülözünk kell.

W. J. Bpest. Köszönettel vettük s leg-
közelebb sorát fogjuk ejteni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

Csak rövid ideig

Az

Apollo mozgófénykép színház

vendégszereplése

Sátoraljauhelyben

a Magyar Király szálloda udvarában

Első megnyitó előadás 20-án este
8 és fél órakor.A világ legszebb mozgófényképei! Eddig itt még nem látott
bámulatra méltó ujdonságok!

Folyton változó remek új műsor.

20-án és 21-én látható:

Rómeo és Julia
Az édes anya névnapjára
Egy szerencsétlen nap
Arab bűvész
A kém nő
Bajos elfogatás
Little Tich
Szabadjegyek
Az ellenséges fivérek
Egy szerezsen követség Párisban
Onfeláldozó lelkész
Az iszákos nő
A matröz özvegye
A különös esernyő

22-én és 23-án látható:

India
A hosszuéletű kandur
Egy korzikai fiát bünteti
Vigyázz! Festve!
A vigadóban
Az alpesek
Szent Anna napján
A karrarai márvány bányák
Szarvasi ur balesete
Hamis koldus
A rabszolga nő szerelme
Dráma a Rivierán
Varázsterem

A mozgófényképek remekei.

Helyárak: I. hely 1 kor. II. hely 60 fill. III hely 40 fill.
Deák, gyermek és katonajegy 30 fillér.A m. t. közönségnek terített asztalok is állnak rendelkezé-
sére, de fogyasztási kényszer ki van zárva.

A m. t. közönség érdeklődését kéri kiváló tisztelettel:

Az igazgatóság.

870/1907. szám.

Pályázati hirdetés.

A sárospataki áll. tanítóképző-
intézet köztartásának céljaira szük-
séges élelmi és egyéb cikkek szállítá-
sára ezennel pályázatot hirdetek.

Szállítandók lesznek:

a) Hus (marha, borjú, birka, ser-
tés) egész éven át 60—70 q, napon-
ként 20—25 kg.

b) Zsirnak való, bőrnélküli sza-
lonna időnként a szükséghez képest
szállítva, egész éven át mintegy 8 q.

c) Tej és tejtermékek (tejfél, túró),
tejből naponként 35—40 liter, egész
éven át mintegy 10,000 liter; túró
hetenként mintegy 9 kg.; tejfél nap-
onként, (a szükséghez képest) 1-5 l.,
egész éven át mintegy 400 liter.

d) Kenyér és pedig fehérből nap-
onként 12—15 kg., egész éven át
mintegy 40 q; barnából naponként
45—50 kg., egész éven át mintegy
120 q.

e) Liszt és pedig 0, 1, 2 és 3-as.
0-ásból egész éven át, a szükség
szerint szállítva mintegy 3-5 q.

1-es számuból egész éven át, a
szükség szerint szállítva mintegy
4—5 q.

2-es számuból egész éven át, a
szükség szerint szállítva mintegy 21 q.

3-as számuból egész éven át, mint-
egy 5 q, a szükség szerint szállítva.

f) Buzadara, rizskása, tarhonya,
egész éven át mintegy 160—160 kg.

g) Makaróni, gyöngykása, örölt
mák, szilvalekvár, élesztő s fűszer-
neműek a szükséghez képest.

h) Tojás hetenként 70—80 drb.,
egész éven át 2000—3000 drb.

i) Koczká- és porcukor egész
éven át mintegy 1 q.

j) Paszuly egész éven át 18—20 q.
k) Burgonya egész évre 25—30 q.
l) Tüzifa egész évre 500 m.³

A mintázott ajánlat benyújtására
folyó 28-ik napját tűzöm ki. Az aján-
lat szabályszerűen aláírva, zárt borítékban
bérmentesítve adandó be. A
verseny tárgyalás július 29-én d. e. 8
órákor az áll. tanítóképző-intézet hely-
ségében fog megtartatni. Pót- vagy
szóbeli ajánlat figyelembe nem ve-
hető. A versenytárgyalásra az aján-
lattevők v. megbízottjaik személyesen
tartoznak megjelenni s az ajánlott
árak egész évi összegének 5%-át mint
bánapénzt letenni. A szállítást elnye-
rővel részletes szerződés fog köttetni
s ekkor a letett bánapénzt a szállítás
biztosítására 10%-ra tartozik kiegészíteni.

A szállított áruk után esedékes
összeg havonként utólagosan fizetetik
ki. A kiállított nyugtát a szállító tar-
tozik I. és III. fokozatu bélyeggel el-
láttni. Ajánlat az egyes cikkekre
külön-külön is tehető.

Sárospatak, 1907. július 15.

Hodossy Béla,
igazgató.

4708/1907. tk. sz.

Hirdetmény.

Kis és Nagyezigánd községnek
telekkönyvi betétei az 1886. XXIX.,
az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI.
t. cikk értelmében elkészítettén és
a nyilvánosságnak átadatván, ez az-
zal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886.
XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alap-
ján — ideértve e §-oknak az 1889.
XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-ában
és az 1891. XVI. t. cikk 15. §. a)
pontjában foglalt kiegészítéseit is —
valamint az 1889. XXXVIII. t. cikk
7. §-a és az 1891. XVI. t. cikk 15.
§. b) pontja alapján eszközölt bejegy-
zések érvénytelenségét kimutathatják,
e végből törési keresetüket, azok pe-
dig, akik valamely tehertétel átvite-
lének az 1886. XXIX. t. cikk 22.
§-a, illetve az 1889. XXXVIII. t. cikk
15. §-a alapján való mellőzését meg-
támadni kívánják, e végből keresetü-
ket hat hónap alatt, vagyis az 1908.
évi január hó 20. napjáig bezárólag
a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák
be, mert az ezen meg nem hosszab-
bitható záros határidő eltelte után in-
ditott törési kereset annak a harma-
dik személynek, aki időközben nyil-
vankönyvi jogot szerzett, hátrányára
nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886.
XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak
eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak
az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6.
§-ában foglalt kiegészítéseit is — a
tényleges birtokos tulajdonjogának
bejegyzése ellenében ellentmondással
élni kívánnak, írásbeli ellentmondá-
sukat hat hónap alatt, vagyis 1908.
évi január hó 20. napjáig bezárólag
a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák,
mert ezen meg nem hosszabbitható
záros határidő letelte után ellent-
mondásuk többé figyelembe vétetni
nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és
2. pontban körülírt eseteken kívül a

betétek tartalma által előbb nyert
nyilvankönyvi jogukat bármily irány-
ban sértve vélik, — ide értve azokat
is, akik atulajdonjog arányának az
1889. XXXVIII. t. cikk 16. §-a
alapján történt bejegyzését sérelmes-
nek találják, e tekintetben felszöla-
lásukat tartalmazó kérvényüket a te-
lekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt,
vagyis 1908. évi január hó 20. napjáig
bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg
nem hosszabbitható záros határidő
elmulta után a betétek tartalmát csak
a törvény rendes útján és csak az
időközben nyilvankönyvi jogokat szer-
zett harmadik személyek jogainak
séreleme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok
a felek, akik a betétek szerkesztésére
kiküldött bizottságnak eredeti okira-
tokat adtak át, hogy amennyiben
azokhoz egyszersmind egyszerű máso-
latokat is csatoltak, vagy ilyeneket
pótlólag benyújtanak, az eredetieket
a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A királyhelmezi kir. járásbíró
mint telekkönyvi hatóság 1907. július
hó 4-én.

Kádas,
betétszerkesztő.Bodnár,
kir. járásbíró.

Szerencsi Takarékpénztár

r. t. Szerencsen

— betétek után —

5% kamatot fizet

— és a kamatadót —

szintén az intézet viseli.

Épületek, bútorok és
termények

tűzkár elleni biztosítását,

továbbá

élet- és járadék biztosítást

a legelőnyösebb feltételek melle.t
eszközöl az

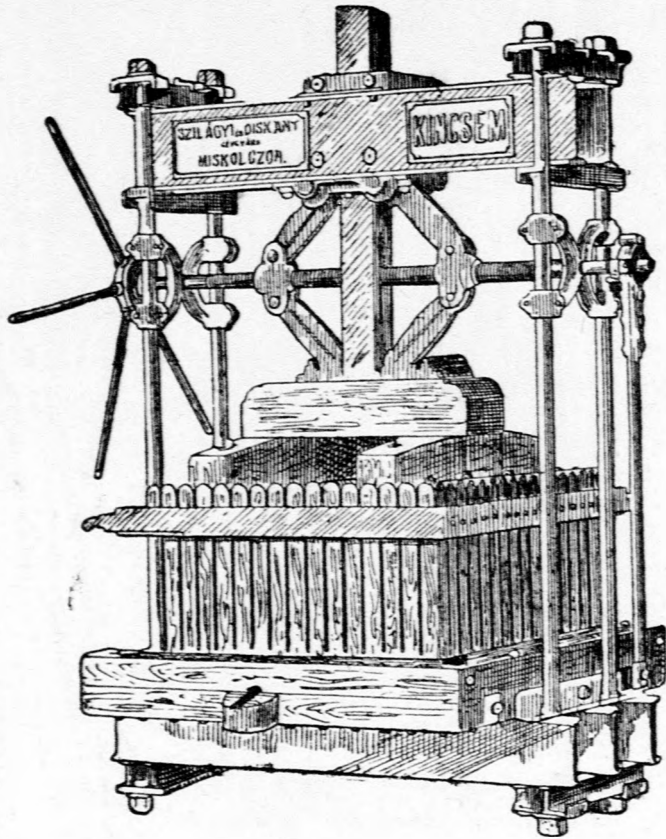
Első Magyar Általános Biztosító Társ.

kerületi ügynöksége

Sátoraljauhelyt, a Zemplén kiadóhivatalában.

A biztosítandó épületek és ingó-
ságok felvételére kívánatra saját meg-
bizottunkat küldjük ki.

- 1906. Nagyvárad: I. díj, díszoklevél
- 1902. országos kiállítás, Pozsony, I-ső díj, aranyérem.
- 1902. borászati kiállítás, Eger, I díj, díszoklevél és aranyérem.
- 1901. temesvári kiállítás, I. díj, díszoklevél.



Borsajtóink a Pécsi kiállítás borászati csarnokában megtekinthetők.

BORSAJTÓK

Legjobb rendszerű könyökszerkezetű „Kossuth“, „Kincsem“, „Hegyalja“, „Mabille“ és „Aczélorsós“ a magyar bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legújabb rendszerű Rákóczi kettős kosaru sajtók nagyüzemű préseléshez.

FOELONYE:

A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivihető! * Egy ember által könnyen kezelhető! *

Szőlőzúzók és bogyzók.

„Villám“ legújabb centrifugális bogyzó és zúzógépek.

SZILÁGYI ÉS DISKANT GÉPGYÁRA
MISKOLCZON.

Mély tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

elővirág koszorukat

és

csokrokat

ujjonnan berendezett saját kerétszertemből a legszebb élővirágokból előzetes megrendelésre bármily megkívánt izléses kivitelben készítik.

Kitűnő viráglántákkal mindenkor készséggel szolgálók.

Becsés pártfogásért esedez

Bretz Gusztáv,
Sátoraljauhely, Fő-tér.

Tanuló

könyvnyomdánkban
azonnal fölvetetik.



Első zemplénmegyei honi butor-csarnok
S.-a.-Ujhelyben.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, miszerint a

„Vörösökör“ épületben

számos éveken át létezett

BUTORRAKTÁRAMAT

a legmodernebb stílusban készült

honi gyártmányokkal

felszerelve

a Kazinczy-utca és Csalogány-köz sarkán
lévő saját házamba

helyeztem át.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK,

butor-csarnok tulajdonos
Sátoraljauhely, Kazinczy-utca.

Hirdetmény.

A sárospataki ref. főiskola gazdasági választmánya a főiskola újjá alakított tápintézetében az 1907/8-dik iskolai évben (szeptember—június) 300—400 tanuló ifju élelmességét (ebéd, vacsora, esetleg reggeli) és étkezés közben való kiszolgálását vállalkozó utján kívánja végeztetni.

Felhívja azért a vállalkozni kívánókat, hogy írásbeli ajánlataikat folyó évi **július 31-ig** a főiskolai gazdasági választmány elnökéhez nyújtsák vagy küldjék be (Sárospatak, Zemplén megye).

Az ajánlatok felett folyó évi augusztus 1. napján délután 9 órakor tartandó ülésében fog a választmány határozni, esetleg azonnal foganatosítandó versenytárgyalás utján.

Az ajánlathoz, esetleg versenytárgyaláshoz 1000 korona bántpénz vagy ennek megfelelő értékpapír szükséges.

A részletes feltételek megtekinthetők a főiskolai gazdasági választmány elnökénél, aki a dologra tartozó mindennemű tudnivaló felől is készséges tájékoztatással szolgál.

Sárospatak, 1907. július 17.

**A sárospataki ref. főiskola
gazdasági választmánya.**

Törlesztéses kölcsön.

Értesítjük a t. cz. közönséget, hogy Sátoraljauhelyben és nagyobb vidéki városokban levő házakra, továbbá földbirtokokra 10—70 évig terjedő időre a legelőnyösebb feltételek mellett

törlesztéses kölcsönöket

nyújtunk, régi kölcsönöket olcsóbbakra átválttatunk.

Az ide vonatkozó közelebbi felvilágosítások hivatalos helyiségünkben megszerezhetők.

**Sátoraljauhelyi Polgári Takarékpénztár
és Hitelegylet.**



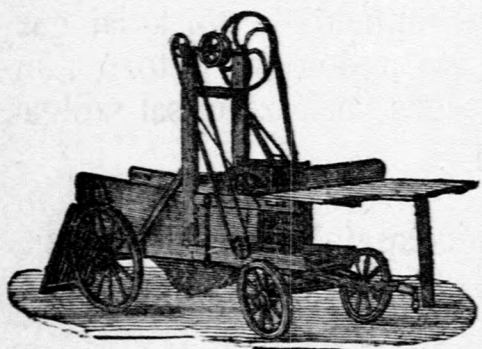
Ha „Zacherlint“ kérsz, melynek nagy a hira,
Nyájas olvasónó. soh' se vedd „kimérve“;
Eredeti csak az, a mely üvegben van.
Es a gyártó védjegyével ellátva van.

Hogy nyugalmad legyen éjjel és nappal
És ne kinozzon téged semmiféle rovar
Keress fel mindenütt csakis azt a boltot,
Ahol meglátod a „Zacherlin“ plakátot.

Fleischer és Társa

gépgyára és vasöntődéje, Kassán.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával célszerűen és gondosan gyártott, jóhírnevű gépeit a közeledő nyári időnyre nevezetesen:

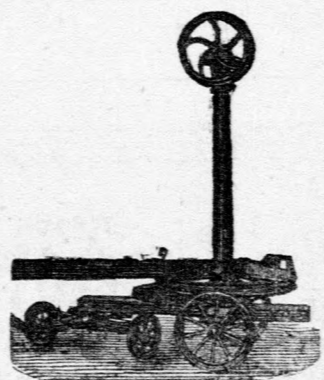


Cséplőkészleteit könnyű járással járgány vagy gőzmozgony általi hajtásra;

Kézi cséplőgépeit járgányhajtásra is alkalmazva, szalmarázó készülékkel, vagy anélkül.

Baker- és magtár-rostait, továbbá mindenféle szivattyukat, gőzgépeket és gőzmozgatókat. Szeszgyár-berendezéseket m. p. Hencze-főzőket, cukosítókat, maláta- és burgonya-zuzókat, olaj-sajtókat, olajmag pörkölőket, malombereendezéseket stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan.



Gazdashgi gépeink képes-, valamint öntödénknak gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Kajszin baraczk

csakis elsőrendű ananászfajok, 5 kilos postakosarakban 2 kor. 40 fill.; zöld ringlot és zöld dió nemes fajtákat 2 kor. 40 fillérért szállítok.

Szabó Géza
gyümölcskivitele
Csongrád.

Tanuló felvétetik.

Egy jó házból való fiut f. év augusztus hó 1-én Sátoraljaujhelyben megnyitandó bőrizletembe felveszek.

Ajánlatok Groszmann Péterhez (Ungvár) intézendők.

Vesszőparipa- liliomtejszappan

Bergmann és Tsa, Drezda Tetschen a/E.

E szappan a naponként beérkező számtalan elismerő levelek szerint a leghathatósabb gyógyszappan minden szepítő ellen, az arcbornek pedig finom, puha, tetszetős színt kölcsönöz. Kapható minden gyógytárban és drogériában. Egy darab ára 80 fillér.

ÉRTESEITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindenemű ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását, avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrovidebb idő alatt közzvettem.

Jóhírnevű vendéglőmben kitünő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai számorodni 1 frt 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó.
Saujhely, Korona-u.

Uj bőrizlet megnyitás

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy Sátoraljaujhelyben, a rk. templom mellett 1907. évi augusztus hó 1-én egy a mai kor igényeit minden tekintetben kielégítő

fiók-üzletet

nyitok.

Raktáromat felszerelem mindennemű bel- és külföldi bőrkülönlegességekkel és cipéskellékekkel úgy, hogy minden a szakmához tartozó tisztelt vevőmet u. m. cipész, eszmadia, szijgyártó, nyerges- és kocsigyártó iparosokat a leggyorsabban szolid és jutányos árak mellett szolgálhatom ki.

Ungváron 30 év óta fennálló és legjobb hírnevűnek örvendő üzletem és ezen idő alatt szerzett tapasztalataim, valamint elegendő tőkém azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a tisztelt vevőközönséget minden irányban teljesen kielégíthessem.

Kérem becses megbízásaival hozzám fordulni és vagyok

kiváló tisztelettel

Groszmann Péter.